

nifica així mateix «espino, zarza» (per als quals, veg. Mitxelena, *Fo. Hi. Vca.* 195); i, amb variants fonètiques secundàries, el sign. «abrojo» pertany als dialectes suletí, biscaí i salacenco (ib. 324): Uhlenbeck, *Vergl. Lautlehre der bask. Dialekten*, 50).

En efecte és sabut que aqueixos tirassos es fan no sols amb tronquets, sinó també amb branques de bardissa. Amb accs. més descabdellades: a. nav., guip. i bisc. *narras* «arrastrado, desaliñado»; Astarloa empra *narrazti* 'rèptil'; i d'aquí poden venir ulteriors ampliacions semàntiques: *narrayó* «le sigo» (Mitx., p. 104).

D'aquí el pas al castellà, en particular alabès, *narrar* «llevar un objeto a rastras» (Baràibar). Acabava l'article: «en lo único que se puede vacilar es entre clasificar *narría* como un vasquismo (Schuchardt) o como huella del lenguaje prerromano (Rohlf, *ASNSL* CLXV, 86); si *mierra* «rastra, traha» registrado también por Nebrija, es variante de *narría*, ha de ser muy antigua, pues la alternancia entre A y E ante RR nos recuerda la división dialectal entre ibero-vasco BERRI y vizc. BARRI nuevo».

Descartem altres etimologies que es podrien plantejar. Hi hauria molta menys base per relacionar amb el bc. *narru* 'cuïro'; o amb *enara* 'oreneta, falciot' (Mitx. *Fo. Hi. Vca.*, 326, 129 i per més que m'hi féu pensar la forma *Enargon* del doc. de 1040, però puix que ha restat única, hem de creure que hi ha diplografia (*de n* → *de en*). No és possible fonèticament combinar-ho amb *Nuncarga* (Segre avall, per al qual, V. infra art. *Nonasp*). I també cal renunciar a trobar-li un origen personal germànic: com els nombrosos en -KO (ENNEKO, AGIKO etc.), car no hi ha una arrel germ. *NAR*: sí *NAS*- (no gaire productiva) i és cert que la -s- dialectalment s'hi pot tornar -r-, però ni en les fonts documentals catalanes ni en les germàniques no trobem aquest nom (a penes un cas de *Nasco*, en Först. 1153).

¹ M.Lübke, *BDC* XI, 8, es limita a declarar-lo preromà. Que vingui de *Coll de N'Argó* és una de les habituals garrotades de cego d'A.M.Alcover (*BDLC* IX, 260).

Narbils, V. *Nervils* *Nari*, *Font del ~ (Meià)*, V. *Sagnari* *Narieda*, V. *Nargó* *Nariolo*, V. *Mariola* *Nas*, V. *Anàs*

NÀSSIA, La roca ~

Gran morro de roca cap al coll de Marc, en el terme de Cervera del Maestrat (XXVIII, 120.5).

ETIM. Probablement, de *nácsia*, provinent de l'àrab *nâqisa* 'mancada, escapçada', femení de *nâqis* d'on ve també l'adjectiu cat. *nacsi*, *nácsia*, 'petit, esquifit'; veg. *DECat.*, 878b54-879a51. J.F.C.

NASSIU (o *ESSIU* o *Eixiu*), nom d'un pla muntanyenc i del riuet que s'hi forma: en el Migjorn valencià, a la part llevantina de la Vall d'Albaida; riuet que constitueix un dels branços principals del riu Bernissa que davalla a l'Horta de Gandia.

A penes hi ha, fins ara, cap notícia escrita d'aquest nom; cal, doncs, detallar les que en vaig recollir sobre el terreny, dels inf. de les meves enqs. de 1962; i cal fer-ho en detall, a risc de donar una impressió confusa, perquè són bastantes, varies i un poc discrepans; però, en conjunt, instructives.

Aquest Pla, és en el te. de Benicolet (poble uns 15 k. al SO. de Gandia i 20 NE. d'Albaida): allà es forma el riuet, que baixa a l'«Horta de Baix» del te. d'Aielo de Rugat; el Pla és a l'Est de «La Riba», entre aquesta i «L'Alteret» (pdes. de Benicolet); i, tirant després més avall, a l'Est, conflueix amb els branços, que venint de Pinet i de Xortà, formen el riu Bernissa, que va cap a Ròtova i Gandia, regant gran part de l'Horta gandienca.¹

Vet aquí les dades que vaig recollir. A Benicolet deien *plá 'e nesíu*, si bé, interrogats, no recusaren la variant *nesíu*, ni àdhuc *nasíu* (XXXII, 167.15): amb *N*- també a Terrateig: «riu *nasíu*, que ve del *plá de nasíu*, de Benicolet» (XXXII, 165). A Aielo: «riu *nesíu*» (també amb *n*, però -e-). En canvi en els pobles extrems ho deien sense *n*:- a Montitxelvo em parlaren del *plá d'esíu* (advertint que és de Benicolet): 164.7; a Llocnou de Sant Jeroni: *plá d'esíu* (si bé afegint «els de Benicolet diuen *plá de nesíu*») 171.5.

Davant aquesta varietat de formes és clar que fóra molt desitjable trobar-ne en fonts escrites —sobretot si fossin antigues— però ha estat en va la revisió de les obres del P. Chabàs, SSiv., Cavanilles i altres. I fins de la *GGRV*, on n'hi ha algunes notes soltes, amb dubtosa explicació, però almenys és evident que presenten corrupció de còpia en la lletra final: «*Nasín* otro nombre del río Bernisa» (*GGRV*. Val. II te. Montitxelvo, 58), «el río Bernisa o *Nasín*» (p. 69); «río *Nasill*» (p. 374). És clar que totes són amb error de còpia, *n* o *ll* per *u*, lletres confusibles en notes escrites.

Malgrat tot cal arriscar unes conjectures *ETIM.*, partint de consideracions comparatives. Entre la variant amb -s- sorda i la de -š- és tan improbable (i inexplicable) que aquella resulti d'aquesta, com fàcil és explicar el canvi oposat: no sols per l'acció palatal de la *í* següent (majorment si s'accentuà -šū), com per la contaminació dels mots popularíssims derivats dels verbs *eixir* i *nàixer*, que no podia menys d'actuar puix que d'*Essiu* és on *naix* i d'on *ix* el riu d'*Essiu*.

En el dilema entre la forma amb *N*- i sense, valen tres consideracions: 1) la *N*- difícilment pot haver nascut per una mera contaminació de *nàixer*. 2) La forma sense *N*- és a un extrem i a l'altre: dels pobles extrems en l'àrea, Montitxelvo i Llocnou (on ho su-